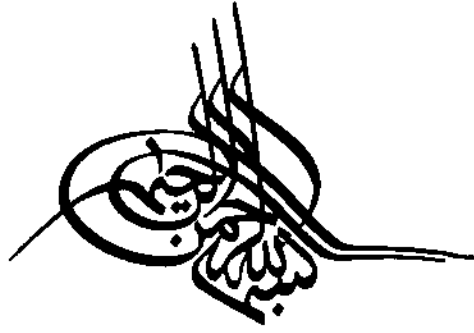

روانشناسی رشد

مجموعه روانشناسی

مؤلف: نرگس فتیمی

دکتر فتیمی

www.ketab.ir

فتحی احمد سرایی، نرگس

روانشناسی رشد رشته روانشناسی / نرگس فتحی احمد سرایی

مکتب ماهان: ۱۳۹۰

۱۵۹ ص: جدول، نمودار (آمادگی آزمون دکتری روانشناسی)

ISBN: 978-600-6083-46-9

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیا.

فارسی - چاپ اول

۳- آزمون دوره های تحصیلات تکمیلی

۱- روانشناسی رشد ۲- آزمونها و تمرینها (عالی)

۴- دانشگاهها و مدارس عالی - ایران - آزمونها

نرگس فتحی احمد سرایی

ج - عنوان

BF ۷۱۳۰/۲۹ ۱۳۹۰

رده بندی کنگره:

۱۵۵/۰۷۶

رده بندی دیویی

۲۵۴۴۵۱۵

کتابخانه ملی ایران

انتشارات مکتب ماهان

- نام کتاب: روانشناسی رشد
- مؤلف: نرگس فتحی احمد سرایی
- برنامه ریزی محتوا: سید علی ونکی
- نظارت بر تألیف و چاپ: حامد علی قاضی
- مسئول تولید: سمیه بیگی
- مدیر اجرایی: سید مهیار پویش
- ناشر: مکتب ماهان
- نوبت و تاریخ چاپ: اول / ۱۳۹۰
- تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
- قیمت: ۲۵۰/۰۰۰ ریال
- شابک: ISBN 978-600-6083-46-9

انتشارات مکتب ماهان: تهران - میدان آرژانتین - خیابان الوند - خیابان سی و پنجم - پلاک ۳۲

تلفن: ۸۸۸۷۸۷۸۱

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی آزاد ماهان می باشد. و هرگونه اقتباس و کپی برداری از این اثر بدون اخذ مجوز پیگرد قانونی دارد.

بسم خدا

ایمان دارم که هر تغییر و تحول بزرگی در مسیر زندگی بدون تحول معرفت و نگرش میسر نخواهد بود. پس بیایید با اندیشه توکل، تفکر، تلاش و تحمل در توسعه دنیای فکریمان برای نیل به آرامش و آسایش توانمان اولین گام را برداریم. چون همگی یقین داریم دانایی، توانایی می آورد.

شاد باشید و دلی را شاد کنید

برادران سیاری

پاییز ۹۰

به نام خداوند جان و خرد
همانطور که می دانیم ، در کنکور مقطع دکتری منابع ثابتی جهت طرح سوال وجود ندارد . لذا در کتاب حاضر سعی کرده ایم تا با استفاده از منابع معتبر رشته روانشناسی ، در زمینه روانشناسی رشد ، که در چندین سال اخیر مورد توجه طراحان کنکور دکتری بوده است ، مطالب مفیدی را جهت آمادگی داوطلبان گرامی گردآوری نماییم . در این اثر سعی شده تا در پایان فصول ، سوالات مرتبط با آن فصل که در سالهای گذشته مدنظر طراحان بوده ، گنجانده شود تا داوطلبان عزیز با نحوه سوالات آشنا شوند . بدلیل گستردگی بحثها ، در صورت لزوم می توانید از منابع انتهای کتاب جهت تسلط بیشتر بر بحثها بهره برد .
امیدوارم این کتاب مورد توجه دوستان و داوطلبان عزیز واقع شود . در پایان از دست اندرکاران موسسه آموزش عالی ماهان که با اینجانب صمیمانه همکاری نمودند ، بسیار سپاسگزارم و پیشاپیش از همه عزیزان ، بابت لفرشهای احتمالی (که به دلیل کمبود زمانی) رخ داده ، پوزش می طلبم و برای همه داوطلبان عزیز، موفقیت در تمام آزمونهای مهم زندگی، شادکامی و سلامتی را آرزومندم .

نرگس فتحی احمدسرانی

آبان ۹۰

فصل اول

مقدمه ۱۳

۱-۱- مفاهیم: ۱۳

• تعریف رشد ۱۳

• عوامل مؤثر در رشد ۱۳

• ویژگی‌های رشد در انسان ۱۳

۱-۲- دسته بندی نظریه‌های روان شناسی رشد: ۱۴

• موضع نظریه در برابر زندگی ۱۴

• موضع نظریه در برابر مسئله مراحل ۱۴

• دامنه نظریه ها ۱۵

• موضع نظریه در برابر بحث طبیعت - تربیت ۱۵

۱-۳- پیشگامان اولیه روان شناسی رشد: ۱۵

• جان لاک ۱۵

• ژان ژاک روسو ۱۵

• داروین ۱۵

• استانی هال ۱۵

۱-۴- خلاصه مباحث گفته شده : ۱۶

فصل دوم: مبانی زیستی در رشد

۲-۱- انتقال ژنتیکی ۱۹

• صفات غالب و مغلوب ۱۹

• انتقال چند ژنی ۱۹

• صفات جنسیتی ۱۹

۲-۲- خلق و خو در کودکان ۲۰

۲-۳- تأثیر ژنتیک بر بیماری‌ها ۲۰

۲-۴- خلاصه مباحث گفته شده ۲۱

۲-۵- پرسش‌های مطرح شده در این فصل ۲۱

فصل سوم

رشد پیش از تولد ۲۵

۳-۱- رشد پیش از تولد ۲۵

• ژرمینال ۲۵

• رویانی ۲۵

• جنینی ۲۶

۳-۲- عوامل خطر ساز برای جنین ۲۶

- ۳-۳- رشد و تحول دوره کودکی (۲ تا ۱۲ سالگی) ۲۶
- کودکی نخست (تولد تا ۲ سالگی)..... ۲۶
- کودکی میانه (۲ تا ۷ سالگی) ۲۷
- کودکی پایانی (۷ تا ۱۲ سالگی)..... ۲۷
- ۳-۴- نوجوانی ۲۷
- ۳-۵- خلاصه مباحث گفته شده..... ۲۹
- ۳-۶- پرسش مطرح شده در زمینه این فصل ۲۹

فصل چهارم

- نظریه روانکاوی فروید..... ۳۳
- ۴-۱- نظریه روانکاوی فروید..... ۳۳
- سازه‌های ذهن..... ۳۳
- مکانیسمهای دفاعی..... ۳۴
- مراحل تحول لیبیدویی (رشد روانی - جنسی)..... ۳۴
- نقاط ضعف و قوت نظریه روانکاوی فروید..... ۳۶
- ۴-۲- نظریه اریکسون (رشد روانی - اجتماعی)..... ۳۶
- مراحل رشد روانی - اجتماعی اریکسون..... ۳۷
- تفاوت‌های عمده بین روان‌شناسان خود و فروید..... ۳۹
- ۴-۳- نظریه آنا فروید..... ۳۹
- مکانیسمهای دفاعی..... ۳۹
- ۴-۴- خلاصه مباحث گفته شده..... ۴۱
- ۴-۵- پرسشهای مطرح شده..... ۴۲

فصل پنجم: رشد شناختی

- پیازه..... ۴۵
- ۵-۱- نظریه رشد شناختی پیازه..... ۴۵
- مفروضه‌های کلی تئوری پیازه..... ۴۵
- مفاهیم اصلی و مهم پیازه..... ۴۵
- مراحل رشد ذهنی از دیدگاه پیازه..... ۴۶
- اشکالات و امتیازات نظریه پیازه..... ۴۸
- دیدگاه پیازه در مورد اخلاق..... ۴۹
- ۵-۲- نظریه رشد اخلاقی کلبرگ..... ۵۰
- مفاهیم عمده در نظریه کلبرگ..... ۵۰
- سه سطح قضاوت اخلاقی در نظریه کلبرگ..... ۵۰
- محدودیت ها و انتقادات وارد شده به دیدگاه کلبرگ..... ۵۱

• شباهت‌های نظریه رشد اخلاقی پیاژه و کلبِرگ	۵۱
۵-۳- نظریه رشد شناختی ویگوتسکی	۵۲
• اصول اساسی نظریه رشد شناختی ویگوتسکی	۵۲
• مقایسه دیدگاه رشد شناختی ویگوتسکی و پیاژه	۵۳
۵-۴- نظریه رشد شناختی برونر	۵۴
• مراحل رشد ذهنی از نظر برونر	۵۴
• نظریه برونر و مقایسه آن با نظریه‌های پیاژه و ویگوتسکی	۵۵
۵-۵- نظریه پردازش اطلاعات	۵۵
• مقایسه دیدگاه رشد شناختی پیاژه با پردازش اطلاعات	۵۶
• اشکالات و امتیازات نظریه پردازش اطلاعات	۵۶
۵-۶- خلاصه مباحث گفته شده	۵۷
۵-۷- پرسشهای مطرح شده	۵۷
فصل ششم	
نظام اتولوژیستها یا کردارشناسان	۶۳
۶-۱- نظام اتولوژیستها یا کردارشناسان	۶۳
دلبستگی از دیدگاه بالبی	۶۴
مراحل دلبستگی از دیدگاه بالبی	۶۴
واکنشهای کودکان به جدایی از مادر	۶۴
سوگ از دید بالبی	۶۵
۶-۲- نظریه بوم شناختی بدون فنبرنر	۶۵
چهار نظام محیطی	۶۵
نقاط قوت نظریه بوم شناسی	۶۶
نقاط ضعف نظریه بوم شناسی	۶۶
۶-۳- خلاصه مباحث گفته شده	۶۷
۶-۴- پرسشهای مطرح شده	۶۷
فصل هفتم	
رشد زبان	۷۳
چهار نظریه مهم مطرح شده در زمینه زبان آموزی	۷۳
انتقادهای وارد بر نظریه‌های مختلف زبان آموزی	۷۴
۷-۲- خلاصه مباحث گفته شده	۷۶
فصل هشتم	
۸-۱- نظریه نمو یافتگی آرنولد گزل	۷۹
• اصول گزل	۷۹
• دوره‌های تعادل از نظر گزل	۸۱

۸۱	۲-۸ - نظریه بازتاب شناسی تحولی لئون تی یف
۸۲	۳-۸ - نظریه نمو یافتگی والن (نظام دیالکتیکی والن)
۸۲	• مراحل مختلف تحول روانی در نظام هانری والن
۸۳	• اصول ۵ گانه هانری والن
۸۵	۴-۸ - خلاصه مباحث گفته شده
۸۶	۵-۸ - پرسش‌های مطرح شده
	فصل نهم
۸۹	۱-۹ - نظام هارتمن
۹۰	۲-۹ - ملانی کلاین
۹۰	۳-۹ - رنه اشپیتر
۹۲	۴-۹ - ارزیابی دلبستگی
۹۲	• انواع دلبستگی
۹۳	۵-۹ - خلاصه مباحث گفته شده در این فصل
۹۴	۶-۹ - پرسش‌های مطرح شده
	فصل دهم: رویکرد رفتاری به رشد
۹۹	۱-۱۰ - تنوری‌های شرطی‌سازی
۹۹	• شرطی‌سازی کلاسیک
۹۹	• شرطی‌سازی عامل
۱۰۰	۲-۱۰ - تنوری یادگیری اجتماعی
۱۰۰	• یادگیری نهفته
۱۰۱	• یادگیری خود نظم‌دهی یا خود سامانی
۱۰۱	۳-۱۰ - خود کارآمدی
۱۰۲	۴-۱۰ - خلاصه مباحث گفته شده
۱۰۳	۵-۱۰ - پرسش‌های مطرح شده
	فصل یازدهم: رشد اخلاقی
۱۰۷	۱-۱۱ - رشد اخلاقی پیازه
۱۰۷	• انتقاد به نظریه رشد اخلاقی پیازه
۱۰۸	۲-۱۱ - رشد اخلاقی کلبرگ
۱۰۸	• استدلال اخلاقی و رفتار اخلاقی
۱۰۹	• انتقاد به نظریه رشد اخلاقی کلبرگ
۱۰۹	۳-۱۱ - رشد اخلاقی گیلیگان
۱۱۰	• مراحل رشد اخلاقی از نظر خانم گیلیگان
۱۱۰	• انتقاد از نظریه رشد اخلاقی خانم گیلیگان
۱۱۰	۴-۱۱ - مفهوم روان کاوانه اخلاق

• انتقاد به نظریه روان‌کاوانه اخلاق	۱۱۰
۵-۱۱- رویکرد نظریه یادگیری در مورد اخلاق	۱۱۰
• انتقاد به نظریه یادگیری در مورد اخلاق	۱۱۱
۶-۱۱- خلاصه مباحث گفته شده در این فصل	۱۱۲
۷-۱۱- پرسش‌های مطرح شده	۱۱۳
فصل دوازدهم: بازی	
۱-۱۲- ملاک‌های بازی	۱۱۷
۲-۱۲- طبقه‌بندی بازیها	۱۱۷
• کارل گروس	۱۱۷
• کرا	۱۱۷
• پرز	۱۱۸
• اشترن	۱۱۸
• شارلوت بوهرلر	۱۱۸
• پیازه	۱۱۹
۳-۱۲- تقلید	۱۱۹
• تقلید در دوره‌های مختلف رشدی	۱۱۹
• نظریه‌های تقلید	۱۲۰
۴-۱۲- خلاصه مباحث گفته شده	۱۲۱
۵-۱۲- پرسش‌های مطرح شده	۱۲۱
فصل سیزدهم: هوش	
۱-۱۳- هوش	۱۲۵
• نظریه‌های هوش	۱۲۵
• هوش یگانه و هوش چندگانه	۱۲۵
• نظریه هوش چند بخشی استرنبرگ	۱۲۵
• نظریه هوش چندگانه گاردنری	۱۲۶
۲-۱۳- هوش هیجانی	۱۲۶
• نظریه هوش هیجانی سالووی	۱۲۷
• نظریه هوش هیجانی گولمن	۱۲۷
• نظریه هوش هیجانی وولفلک	۱۲۷
۳-۱۳- خلاصه مباحث گفته شده	۱۲۸
۴-۱۳- پرسش‌های مطرح شده	۱۲۹
فصل چهاردهم: نوجوانی و جوانی	
۱-۱۴- ابعاد خانواده	۱۳۳
۲-۱۴- نظریه دایانا باوم ریند درباره الگوهای فرزند پروری	۱۳۳

۱۳۴	۱۴-۳- نوجوانی
۱۳۴	• رشد جسمانی و فیزیولوژیک
۱۳۵	• اختلالات روانی و رفتاری در میان نوجوانان
۱۳۶	• نظریه دیوید الکانید درباره ویژگیهای روانی نوجوانان
۱۳۷	۱۴-۴- چهار وضعیت هویت از نظر ماریسیا
۱۳۸	۱۴-۵- هویت جنسیتی و نقش آموزی جنسیتی
۱۳۹	۱۴-۶- اوایل بزرگسالی (جوانی)
۱۳۹	• رشد جسمانی در جوانی
۱۳۹	• رشد شناختی و اخلاقی در جوانی
۱۴۰	• رشد اجتماعی و شخصیت در جوانی
۱۴۲	۱۴-۷- خلاصه مباحث گفته شده
۱۴۳	۱۴-۸- پرسش‌های مطرح شده
۱۴۷	فصل پانزدهم: میانسالی، پیری و مرگ
۱۴۷	۱۵-۱- نظام بوهرلر
۱۴۸	۱۵-۲- مراحل تحول از نظر لوینسون
۱۴۸	۱۵-۳- اواسط بزرگسالی یا میانسالی
۱۴۹	• رشد جسمانی در میانسالی
۱۴۹	• رشد شناختی در میانسالی
۱۴۹	• رشد اجتماعی در میانسالی
۱۴۹	۱۵-۴- پیری
۱۵۰	• رشد جسمانی و فیزیولوژیکی و پدیده پیری
۱۵۰	• تغییرات شناختی در دوران پیری
۱۵۰	• تغییرات اجتماعی در دوران پیری
۱۵۱	• نظریه‌های مختلف درباره پیری
۱۵۲	۱۵-۵- پایان زندگی (مرگ)
۱۵۲	• نظریه کوبلر راس
۱۵۳	• داغدیدگی
۱۵۴	• سوگ
۱۵۴	۱۵-۶- خلاصه مباحث گفته شده
۱۵۵	۱۵-۷- پرسش‌های مطرح شده
۱۵۹	۱۵-۸- منابع